

szénkénegoldat, hagyma-főzet s egyéb szerek a *Halticának* sem ártottak. A levéltetvek ellen igen hathatósan bizonyult a Mohrféle *Pyrethrum*-kivonat, melynek kevereke (30—40 g. essentia, 25 g. fekete szappan, 1 L. esővíz) feltétlenül halálhozó; kevésbé használt a vértetű ellen; ellenben (1 % Lysollal vegyítve) igen jó sikerű *Aspidiotus ostraeformis* ellen (az ellepített fák kérgét nyáron ecsettel bekenték); félperczentes keverék gyöngye, de ezzel a *Phylloxera greca* által ellepített tölgyfák, permetezés és ecsetelés útján teljesen megvoltak tisztíthatók. A benzolin és sulfurin nem vált be *Sitones* által ellepített borsó, valamint *Vicia faba*, azokkal permetezve, többet szenvedtek az által mint a rovarok: a burgonyára se voltak jó hatással. A Mohrféle sulfurint alma- és körtefákon jó sikerrel használták levéltetvek ellen; a barack és őszibarackfáknak azonban megártott. A forgalomba hozott úgynevezett „vértetűkenőcs“-nek ugyanaz a hatása van, mint a vértetű telepekre kent kátrány- vagy faviaszoknak. A vértetű ellen 1 rész higany kenőcsből és 6 rész petróleumból álló szer kitűnően vált be.

A méh fullánkjának czélja nem első sorban az, hogy fegyverül szolgáljon, hanem hogy a mézet conserváló, erjedést és rothadást gátló anyaggal, a hangyasavval lássa el, a mely úgy a méreg mirigyben mint a mézben mindenkor kimutatható. Sokáig talány volt, hogyan került az a mézbe. Most már tudjuk, hogy ezt fullánkjával a méh bocsátja bele, mihelyt egy-egy sejt mézzel megtelt. Délamerikában fullánkátalan méhfaj él, mely csak igen kevés mézet tartogat, még pedig bizonyára nem más o'nál fogva, mint hogy a méz el nem tartható, mivel a méh híjával van a conserváló hangyasavnak.

Lepkészeti megfigyelések. Bars megyében a *Polyommatus phlaeas* L. augusztusban fogott hímek alsószárnya szegélyén minden ér között a rendesnél nagyobb és élénkebb színű kék foltok mutatkoznak; ezek alighanem a *var. caeruleopunctata* Stgr.-hez tartoznak. — A *Lycaena Icarus* Rott. egy érdekes elváltozását (♀) fogtam. Szárnyainak színe a rendesnél világosabb barna, a szárnyakat szegélyező holdacsokák, melyek az érközöket teljesen átérlik, világossárgák és mögöttük a sötét foltokat környékező kék szín, mely a rendes példányoknál mindig megvan, itt teljesen hiányzik; fonák oldala a rendesnél sárgább, őzszínű és a szegélyszalag is világos-sárga. — *Sesia cephaliformis* O. hernyója nálunk a boróka (*Juniperus communis*) ágaiban él és jelenlétét a kis diónagyságú kidudorodások árulják el, melyek rágása folytán az ágon képződnek. *Zeuzera pyrina* L. hernyója itt az *Acer pseudoplatanus*-ban él. — *Leucoma salicis* L. más években tömegesen lépett fel, de 1899-ben egyetlenegy példányát sem láttam. — *Cilix glaucata* Sc. Október első harmadában a hernyót szobába hozva, a lepke már jan. 22—24. közt kelt ki. — *Luperina virens* L. és *var. immaculata* Stgr. Számos példányban gyűjtöttem Bars- és Esztergom megyében, a törzsalak azonban ritkább. A kettő közötti különbség eléggé szembevetendő, a mi a tévedést teljesen kizárja. A *virens* felső szárnya sárgás zöld, közepén világosabb holdfolttal; alsó szárnya fehér. A

var. immaculata felsőszárnya ellenben élénk fűzöld, csaknem kékes zöld, holdfolt nélkül; alsószárnya pedig halvány zöld. Juliusban virágzó bogáncson ülve együtt is találtam. — *Aedia funesta* Esp. Hernyója a bortermő szőlőn él és különösen a lugas-szőlőt kedveli. — *Pellonia vibicaria* Cl. A Zsarnóczán gyűjtött példányok jóval nagyobbak a rendsnél, a szárnyak közepén lefutó vonalak pedig mindkét szárnyon teljesen ki vannak töltve bibor-vörös-színnel; némely példánynál az említett vonalak egymás közti távolsága miatt ez a bibor-vörös szalag a szárnyak felületének csaknem egy harmadát fedi be. Ezeket a példányokat az *ab. roseata* Ersch.-hez tartozónak vélem.

Nécsey István.

A gyümölcsrontó *Hyponomeuta malinella* Zell. hernyója, mely nagy fonadékban társasan él fákon és bokrokon, olykor nagy mértékben károsítja az alma- és körtefákat. A pókháló hernyó narancsszínű, hátán kettős sor fekete pontokkal és nagy fekete petytyel az első szelvényen; fehér gubót sző, a mely a nagy fonadékban sűrűn egymás mellett fekszik. Irtására *Berlese* A. az ismert entomologus, mint leghathatósabb szerit a pitteleinát ajánlja, melylyel a fákat peronospora-fecskendővel permetezik; fődolog hogy a fecskendő sugara a fák tetejét is elérje. A permetezést ismételni kell, még pedig félperczentes anyaggal, ha a hernyó mintegy fél Cm. hosszú, egy perczentessel pedig 2 hét, és háromperczentessel 3 hét múlva. Kellő gondosság mellett azonban elégséges az első permetezés is. A folyadék a hernyót gyorsan megöli, feltéve, hogy a permetezést oly bőven alkalmazzák, hogy a fonadék szinte csurog, nintha bemártották volna. A fáknak a pitteleina sem árt, sőt azt esetleges invasiótól megóvja, mivel kátrányt is tartalmaz, melynek szaga sokáig megérzik a leveleken. A pókháló hernyó már hazánkban is több helyen lépett fel kártevőleg.

Új kövesült bogarat fedezett fel Dr. Meunier F. a solenhofeni lithographikus palában. Az állat meglehetősen rozsz karban van, feje épen nem, torának pedig csak körvonala ismerhető fel, a mely alatt némi leke ekitett lemez fekszik, mely alighanem a potroh végső szelvényeit fedte, ha az állat csendben volt. A szárnyfedők hossza 7, szélessége 3—5 mm. A felfedező ezt az állatot *Mourloniella solenhofensis*-nak nevezte el, rendszeri helyét azonban ki nem jelöli.

Régi budapesti lepkészekről. A 70-es évek elején Budapesten az északkeleti vasut-társaságnál mint rajzoló voltam alkalmazva s a mellett buzgón gyűjtöttem a lepkéket. 1873. januárhó végén hirdetést olvastam, hogy rovarszekrény eladó, minőt rég óhajtottam bírni. Felkerestem a szekrény tulajdonosát. Igen megnyerő modorú, ezüst hajfürtös becsületes aranyozó fogadott, ki nagy örömemre elmondta, hogy valamikor ő is lepkét gyűjtött, maradék készletét is megmutatta. Ez a derék ember Eckstein János volt, a ki a *Psyche Ecksteini*, *Ps. Zelleri*, *Thalpochares purpurina* és *Cochylis aurofasciana* fajokat felfedezte. Ismertem Pech Jánost (meghalt 49 éves korában 1880. febr. 20-án), Anker Lajost és Langeth Józsefet is, kik igen ügyes gyűjtők és tenyésztők, de